

UTILIZAREA CALCULATORULUI ÎN CLASELE PRIMARE

Maria POENARU¹
tomamelani@yahoo.com

ABSTRACT: Our society has pace, is marked by the need to know the correct and rapid information in real time of what surrounds it to take any appropriate decisions, faster. This company is a challenge for education, given that students today spend much time at home using the latest technology: high performance handsets with applications of all kinds, laptops browsing the internet, online games, communicate loved ones from a distance through online applications. Thus in the instructional process digital technologies must become an integral part concretely at all levels of education by supplying the material with laptops, projectors, educational software, by tracing the formation and development of digital literacy in the curriculum, but also by teacher teaching for them to cope with innovation and change, educational activities will be dealt with integrity, appropriate use of ICT.

KEYWORDS: Information and communications technology (ICT), digital literacy, primary school.

Societatea în care trăim are un ritm alert, este marcată de nevoia de cunoaștere corectă și informare rapidă, în timp real a ceea ce o înconjoară, pentru a lua eventuale decizii potrivite, rapide. Această societate este o provocare pentru educație, având în vedere faptul că elevii de astăzi petrec mare parte a timpului de acasă utilizând tehnologia de ultimă oră: telefoane performante cu aplicații de tot felul, laptopuri pe care navighează pe internet, jocuri on-line, comunică cu cei dragi de la mare distanță prin aplicații on-line. Astfel în procesul instructiv-educativ tehnologiile digitale trebuie să fie integrate pe deplin, concret, la toate nivelurile de învățământ prin dotarea bazei materiale cu calculatoare, laptopuri, retroproiectoare, softuri educaționale, prin urmărirea formării și dezvoltării competențelor digitale în programele școlare, dar și prin formarea cadrelor didactice

¹ Profesor la Școala Gimnazială „Gheorghe Nicolau” din localitatea Români, județul Neamț.

pentru ca acestea să facă față inovării și schimbării, activitățile educaționale urmând a fi abordate integrat, oportun utilizării TIC.

Școala românească se schimbă astfel prin informatizarea sa din perspectiva aplicării inovațiilor în procesul didactic. Schimbările acestea pot fi:

- de natură materială utilizând noi echipamente;
- de ordin logistic vizând apariții de programe școlare, strategii de instruire;
- de natură relaționară în ceea ce privește modificarea relațiilor interpersonale elev-cadru didactic-echipa de management a unității respective.

Astfel, introducerea internetului în școala a fost o necesitate întrucât de la un timp este considerat un canal oficial de comunicare între instituții.

Dintre punctele tari ale utilizării internetului în școală putem enumera:

- oferă resurse utile pentru actul educațional;
- este un mijloc de informare;
- oferă instrumente de evaluare și de autoevaluare;
- bibliotecă on-line (dicționare, cărți);
- este disponibil permanent;
- mijloc de comunicare;
- sursă de socializare.

Dintre punctele slabe ale utilizării internetului în școală putem enumera:

- poate îngrădi imaginația și creativitatea;
- poate accesa informații și date eronate sau nepotrivite vârstei;
- provoacă dependență;
- duce la comoditate;
- poate duce la crearea unei personalități diferite față de cea reală;
- produce derută și confuzie;
- este uneori nesigur;
- poate provoca probleme de comunicare.

Având în vedere acestea din urmă cadrul didactic trebuie să pregătescă în prealabil un disign al desfășurării lecției care să prevină la maximum aceste neajunsuri pentru ca dezvoltarea biopsiosocială a elevilor să se realizeze în mod normal, iar elevii trebuie învățați să filtreze și selecționeze informațiile valoroase, pertinente, corespunzătoare vârstei, pregătirii și aspirațiilor lor.

Elevul trebuie instruit în școală astfel încât să facă față vieții sociale cotidiene mereu în evoluție, astfel în cadrul lecțiilor trebuie introduse

secvențe în care elevul să utilizeze calculatorul făcând apel la diferite metode și procese didactice sau se pot desfășura lecții de sine stătătoare prin alegerea unui opțional TIC în cadrul curriculumului la decizia școlii, timp în care elevul este învățat efectiv cum să utilizeze calculatorul, este învățat să lucreze în diferite aplicații: Paint, Word, PowerPoint.

În afara existenței de aparatură necesară: laboratoare de informatică, calculatoare, difuzoare, retroproiectoare în sălile de clasă, este necesar să existe softuri educaționale care să permită în procesul de predare-învățare-evaluare interactivitatea profesor – elev – calculator. Softurile permit prezentarea unor conținuturi, elevul fiind captivat de imagini, sunet, film; alte softuri îl solicită pe elev să investigheze, să caute informații pentru rezolvarea unei sarcini de lucru, propuse, pe baza unui set de reguli; alte softuri sunt de exersare, elevul, lucrând în ritmul său, poate verifica permanent corectitudinea rezolvării sau softuri de testare/evaluare a cunoștințelor ce sunt proiectate cu scopul unei aprecieri obiective a cunoștințelor, deprinderilor, abilităților practice în diferite etape ale învățării: inițiale, continue sau finale.

Este indicat ca în proiectarea lecției să se utilizeze secvențe asistate de calculator ținând cont de particularitățile de vârstă și individuale, de nivelul de pregătire al elevilor, de nevoile și aspirațiile acestora, să fie în corelație cu programa școlară, planificarea și proiectarea didactică și să aibă ca scop implicarea și activizarea elevilor în lecție. Stilul de predare al profesorului trebuie adaptat la noua realitate prin recostituirea propriei concepții didactice, modificând maniera de desfășurare a lecției și acceptând rolul de partener în procesul de instruire alături de elev care este cel de-al doilea partener în procesul învățării. Astfel, cadrele didactice trebuie să fie formate profesional continuu în domeniul utilizării calculatorului în vederea eficientizării posibilităților educaționale pentru integrarea echilibrată a instruirii asistate de calculator în procesul didactic. Un profesor bun va ști când și cum să alterneze în lecție secvențele asistate de calculator cu secvențele în care prezența calculatorului nu este oportună, va găsi modurile în care secvențele asistate de calculator contribuie la atingerea obiectivelor, va utiliza întrebările cheie în situații problemă în care el poate interveni pentru a stimula și direcționa procesul de învățare la elevi, va găsi metode de evaluare și de înregistrare a progresului făcut de elevi la studiul disciplinei, dar și în utilizarea TIC, va găsi moduri de a folosi calculatorul cu întreaga clasă și nu numai cu un grup de elevi, adică se va asigura că

fiecare elev va participa la activitate, că în activitățile comune există un efort bine echilibrat și că intervenția profesorului are loc la un moment potrivit.

Astfel putem enumera o serie de aplicații pe care elevii de clasele primare le-ar putea utiliza în realizarea unor sarcini de lucru.

Aplicația *Paint* este una dintre cele mai simple aplicații pentru realizarea de imagini, desene, figuri geometrice, pentru formarea, consolidarea unor noțiuni matematice, pentru dezvoltarea limbajului prin intermediul limbajului.

Aplicația *Word* are ca scop introducerea textului cu diferite tipuri de fonturi, stiluri, dimensiuni sau culori, poate fi salvat, accesându-se de câte ori e nevoie sau poate fi printat. Utilizarea la clasele primare, în special la clasa pregătitoare și clasa I a acestei aplicații duce la dezvoltarea abilităților de scriere corectă, iar la clasele mai mari de la acest nivel pot dezvolta abilități de creare, formatare și editare de texte pentru o temă, un articol de revistă, etc.

Aplicația *PowerPoint* este folosită pentru prezentări în fața unui auditoriu, iar psihopedagogic este recomandată pentru că informațiile transmise sub formă vizuală sunt percepute și reținute mai ușor decât cele transmise verbal. Scopul principal al prezentării *PowerPoint* este ca să capteze auditoriu prin esențializarea conținutului dar și prin efectele speciale ale imaginilor, animațiile ideilor scrise și prin tanzițiile utilizate la trecerea de la un siled la altul, dar și prin însoțirea prezentării de către un fond sonor în concordanță cu tematica prezentării.

Integrarea calculatorului în lecții duce la crearea unui mediu propice, atractiv pentru învățare, elevii se pot mișca în timp și spațiu, pot observa diferite forme naturale, pot simula o mulțime de situații într-un timp scurt. Calculatorul asigură accesul la un volum mare de informații pentru un număr mare de utilizatori, stimulează gândirea logică și imaginația, mobilizează funcții psihomotorii în timpul folosirii sale, formează și consolidează abilități de investigare, facilitează înregistrarea și prelucrarea rapidă a unui volum mare de date, sporește motivația învățării, vine în sprijinul elevilor cu stil vizual de învățare, stimulează atenția, determinând o puternică participare afectivă a elevului, lărgește orizontul cunoașterii, amplifică șansele de învățare prin descoperire și cultivă sensibilitatea estetică, evaluarea devine mai obiectivă, elevul fiind eliberat de emoțiile examinării.

Pe fondul acestor relatări scoala românească a implementat pentru clasele primare programe școlare noi care vizează predarea-învățarea abordată integrat, și suporturi inovatoare de învățare implicit manualele digitale.

Manualul digital sau manualul electronic a fost gândit, proiectat și realizat de o echipă de specialiști este, un soft/o aplicație ce poate fi utilizată online ca platformă e-Learning sau offline pe calculator, laptop, tabletă, telefon. Aplicația este inscripționată pe un CD/DVD ce însoțește manualul în format letric. Manualul electronic este complex față de manualul tipărit deoarece îl conține în întregime, dar este îmbogățit cu o diversitate de exerciții interactive, jocuri educaționale, animații, filme și simulări care prin utilizare dezvoltă nivelul cognitiv, nivelul afectiv al elevilor. Noutatea pe care o aduc manualele digitale este reprezentată de activitățile interactive multimedia care formează competențe digitale elevilor, dar și competențe de cooperare și colaborare în cadrul echipelor de lucru. Noile manuale se adaptează într-o oarecare măsură nevoilor elevilor din secolul în care trăim și urmăresc creșterea calității procesului educațional.

Trebuie menționat faptul că pentru fiecare utilizare a aparaturii din dotarea școlii de către elevi se impune o pregătire și verificare atentă a echipamentului ce urmează a fi folosit în vederea evitării unor situații nedorite.

Eficiența utilizării TIC-ului în activitatea educațională este determinată de strategia propusă de cadru didactic pentru integrarea calculatorului în activitatea școlară. Atât succesul cât și insuccesul în pregătirea teoretică și practică a elevilor, sunt determinate de modul în care cadrul didactic știe să folosească potențialul didactic al mijloacelor de învățământ. Este de subliniat faptul că formarea profesională continuă, pe măsura evoluției tehnologiilor cu potențial educațional este dependentă de educația permanentă.

Bibliografie:

- [1] Logofătu Mihaela – Filofteia, *Instruire asistată de calculator*, MEC, București, 2008.
- [2] www.didactic.ro.